

قاتاڭدىقپەن، ناقتىلىقپەن شىنايى ونىمدىلىككە تالپىنىپ قۇزاۋ - جەنەكشىلىك ەتۋدى اناغۇرلىم تەرەڭگە بويلاتتى

(باسى 1- بەتتە)

1 - ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى قا- تستى ورنىداردىڭ نەگىزگى تاقىرپىتىق تارىبەگە جۇمىلدىرۇ، ورنالاستىرۇ ماجىلىستەرنە قاتناىناسىپ، ۴ارقايسى ورنىدارى شي جىيىڭنىڭ جاڭما ۴داۋىر جۇڭگوشا سوتسىيالىزم يدەياسىن شىكەرلەي ۋىد- رەنۋدى، دايەكىنلەندىرۋدى نەگىزگى جەلى ەتە وتىرىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبەنىڭ تۇتاس با- رىسمەن سابىقاتاستىرۇعا قۇزادى.

9 - ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى ۴ار كۇنى ادام جىبەرىپ، بايالىنسى جاسايتىن ورنىدار- دىڭ شوعرلى ۇيرەنۋ، ارناۋلى تاقىرىپتا زەرتتەۋ - تالقلاۋ سىياقتى ماڭىزدى قىمىلدارنا قاتناىستىرۇعا تاباندى بولدى. 7 - ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى بايالىنسى جاسايتىن ورنىداردىڭ نەگىز- گى تاقىرىپتىق تارىبە قىزمەتىنە تۇتاس بارىس بوينىشا ىلەسىپ جەنەكشىلىك ەتىپ، ”تولىقتاپ ۇيرەنۋ“دى شوعرلى ۇيمىداستىرىپ، ۴شىنارنا تەكسەرۋ جۇرگىزىپ، ۴السز تۇينىدەردى قاراس- تىرىپ، ۇسىنسى - پىكىرلەردى دەر كەزىندە اڭسى ەتىپ، قۇزاۋ ارقىلى ۇيرەنۋدى جەبەۋ، قۇزاۋ ارقىلى تۇزەتۋدى جەبەۋ، قادامداس ىلگە- رىلەتۋ، تەڭ جوعارىلاۋداي ناتىجەگە قول جەد- كىزدى.

4 - ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى بايالا- نىسى جاسايتىن ورنىداردىڭ نەگىزگى جاۋاپتى جولا- دىستارىمەن ۴بىر - بىرلەپ بەتپە - بەت اڭگىمەلە- سىپ، ”بىرىنشى ياسىسىسى“ زەيىن - زەردەسىن تولق سالماعان ورنىدارمەن دەر كەزىندە سويلە- سىپ ەسكەرتتى...

۴ارقايسى ارالاپ جەتەكشىلىك ەتۋ گرۇپپالارى 1 - توپتاعى ورنىداردىڭ نەگىزگى تا- قىرىپتىق تارىبەنى اىتقارۇ جوباسىن جانە ۴نۇرلى جوسپارلاردىن دەرەۋ تەكسەرىپ، ۇسىنسى - پىكىر بەردى. 5 - ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى بايالىنسى جاسايتىن ورنىداردىڭ تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جوباسىن تەكسەرگەن كەزدە، ۴بىر تۇتاس جوسپار- لاپ ورنالاستىرۇعا ۴مان بەرىپ، ۇيلەىپ تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىزۋدەن نەگىزگى ساتىعا اۋىرتپالىق تۇدىرۋدان ساقتانۋدى اتاپ كورسەتتى. 7 - ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى جوبالاردى تەكسەرگەن كەزدە، مازمۇنى ناقتى، شاراسى ايقىن بولماعاندارنا ۴تۇر - ۴تۇر بوينىشا تۇزەتۋ پىكىرن العا قويدى. 8 - ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى بايالىنسى جا- سايتىن ورنىداردىڭ باىسشلىق القالارنىڭ ۇيرەنۋ جوسپارىن تەكسەرگەن كەزدە، نازاردى نەگىزگى تاقىرىپقا، نەگىزگى جەلگە شوعرلاندىرۋدى ۴ب- رىنشى ورنىداعى تالاپ ەتتى.

دەن، ۴سانى بار ۴ئارى جوق بولۇدان اۋلاق بولپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبەنىڭ تۇ باىستان - اق جوعارى ولىشمەدە، قاتاڭ تالاپتا بولۇنا، تىا- ناقتاندىرۇعا باىسا ۴مان بەرۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتتىلىك“، - دەدى 2 - ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسىنىڭ جاۋابتىسى.

■ **ناقتى ناىجە، شىنايى ونىمدىلىككە تالپىندى**
نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبە قىزمەتىنە جەنەك- شىلىك ەتۋ بارىسىندا، ۴ارقايسى ارالاپ جەنەكشە- لىك ەتۋ گرۇپپاسى شىندىققا جۇڭگىنىپ، ناقتى ۴سى سىستەپ، ورنالتقىڭ رۇحن جەتە ۴ئۇسىنۋ نەگىزىد- دە قىزمەتتەردى جاسامپازدىقپەن ورسىتەتىپ، ۴ئۇ- يىندى شارالاردى تىپاقتاندىرۇعا جانە كورنەكنى ماسەلەلەردى شەشۋگە قۇزاۋ - جەنەكشىلىك ەتۋ تەبىنىن ارتىتىرىپ، دەر كەزىندە اتاپ كورسەتىپ، ەسكەرتىپ كۈمەكتەسىپ، اعانتىقتاردى تۇزەتتى.

1 - ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى ۇيرەنۋ - تارىبەنى، تەكسەرۋ - زەرتتەۋدى، ماسە- لەلەردى قاداعالاۋدى، رەتتەۋ - تۇزەتۋدى تىپاقتاد- دىرۋدى سابىقاتاستىرۋدان جازباي، ”كەزەڭ بەلگىلە- مەۋ، بۇنىعا بولەۋە“ تالابىن تىپاقتاندىرىپ، سىرتتاي قاتناىسىپ سىرتتاي تىڭداۋ، كەزدەيسوق ۴شىنارنا تەكسەرۋ، اڭگىمەلەسىپ پىكىر اۋىستىرۇ سىياقتى تا- سىلىدەردى قولدانىىپ جەنەكشىلىك ەتۋدى يگەرۋگە باىسا ۴مان بەرىپ، ۇيرەنۋ ەستەلىگى، اسەر - تۇسىنىك جاعىنا ”كۇش - قايراتتى سىىراپ

تەپەدى“، قايتا ۇيرەنۋ ونىمدىلىگىن تىپاقتاندىرۋ جاعىندا ”ناقتى شارا قولدانىپ“، القا مۇشەلەرىن ۇلكى بولۇعا قۇزاۋ جاعىندا ”شىنداىپ كىرىستى“.

2 - ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى بايالا- نىسى جاسايتىن ورنىداردىڭ ”۴السز جەرلەرى“نە، ”۴السز بۇنىدارى“نا قاراتا جەنەكشىلىك ەتۋ تەبە- نىن ۴ئۇيىندى تۇردە ارتىتىرىپ، ۴شىنارنا پارىتپالى كادىلاردىڭ ماسەلەنى قاداعالاۋدا تەك كاسىبەمەن عانا بايالىنىستىراتىن، يدەپالىق جاعىمەن بايالىنسى- تىرمايتىن احوۋالدارىن كوزدە ۇستاي وتىرىپ اعات- تىقتى دەر كەزىندە تۇزەتىپ، ولاردان ”پىشقاننىڭ ۴جۇزىن ىشكە قاراتىپ“، مۇرات - سەنىم، نەگىز- گى ماقسات تانىمى سىياقتى جاقتاردان تانىم، تۇسى- نىكتەرىن مۇقىيات سويلەپ، جەتەرسىزدىكتەرىن ىشكەرلەي قاراستىرۋدى تالاپ ەتتى.

تەكسەرۋ - زەرتتەۋ قىزمەتىنە جەنەكشىلىك ەتۋ بارىسىندا، ۴ارقايسى جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى جو- بالاردى تەكسەرۋ، تەكسەرۋ - زەرتتەۋ ويىەكتىلەرد- مەن سۇحباتنامىۋ، تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىزگەن ورنىداردى ”قايتا قاداعالاۋ“، تەكسەرۋ - زەرتتەۋ- دە بىرگە بولۇ سىياقتى تاسىلدەردى قولدانىپ، ساپا وتكىلىن قاتاڭ يگەردى. تۇيىنەن الشاقتاۋ، ۇستىرتىلىك سىستەۋ، ۇيلەىپ تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىزۋ سىياقتى ماسەلەلەردى دەر كەزىندە اتاپ كورسەتىپ، باتىل تۇزەتتى.

جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپالارنىڭ كۈمەگىندە تاراۋلار، ورنىدار قاتاڭ شارالاردى، ناقتى شارا- لاردى جولعا قويىپ، 4 ۴ئۇيىندى شارانى مۇقىيات تىپاقتاندىرىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبەنىڭ شىنايى ونىمدىلىككە قول جەتكىزۋىن جەبەدى. اۋ- تونومىيالى رايوندىق پارتكومنىڭ ۇيمىداستىرۇ ۴بو- لىمى بىرنەشە ارناۋلى تاقىرىپتى ۴ئىزىپ شىعبىپ، بارلىق پارىتپالى كادىرلاردى شوعرلاندىرىپ ”جابقى ۇلكى“دە ۇيرەنۋ جۇرگىزىپ، ۇاقىست، مازمۇن جاعىنان قاعىسى قالدىرماۋدى، كەم قالدىر- ماۋدى جۇزەگە اسىردى؛ اۋتونومىيالى رايوندىق پارتكومنىڭ ساياسات زەرتتەۋ كەڭسەسى ”1000 اربىتىك حۇجات“ فورماسىندا ۴ئۇپ نۇسقاتنى وقۇ، اۋەلگى ۴مانىندى ۇيرەنۋ اسەرلەرىن رەداكسىيالاپ كىتاپشا ەتىپ قۇراستىرىپ، اۋىس - كۇيىسى جا- ساۋعا، ۇيرەنۋگە قولايلىلىق تۇدىردى؛ اۋتونومىيا- لى رايوندىق كومىرلى القاپ ۴ورت ۴موسىندىرۋ ىن- دىجەنەرىياسى مەكەمەسى تەكسەرۋ - زەرتتەۋ تاقىرىپ- تارىن ايقىنداپ، قىيىشلىق ۴بىرشاما مول، جاعىدايى كۇردەلى نەگىزگى ساتى تاراۋلارنا بارىپ تەكسەرۋ - زەرتتەۋ ورسىتەتتى؛ اۋتونومىيالى رايون- دىق ساۋدا - ونەر كاسىپىشلەر بىرلەستىگىنىڭ پارىتيا باىسشلىق گرۇپپاسى ساۋدا قوعامدارىنان جاعىداي ۇعىسىپ، ساۋدا قوعامدارىنىڭ مۇشەلەرىمەن اڭگە- مەلەسىپ پىكىر اۋىستىرىپ، ۇسىنسى - پىكىر جىناپ، ماسەلەلەردى بايقادى ۴ارى شەشتى؛ اۋتو- نومىيالى رايوندىق دەنساۋلىق ساقتاۋ سالاماتتىق كۈمبەتتى دەنساۋلىق ساقتاۋ سالاماتتىق قىزمەتىدە- دەگى ۴السز تۇستارمەن، ولقىلىقتارمەن جانە بۇقا- را كوڭىل ۴بولىپ وتىرعان قولمانالى، قىين، بو- گەتتىك ماسەلەلەرەمەن تىعىز ۇشتاستىرىپ، تەكسەرۋ - زەرتتەۋ گرۇپپاسىن ۇيمىداستىرىپ ىشكەرلەي تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، نە- گىزگى تاقىرىپتىق تارىبەنى تەرەڭگە بويلاتتى...

”اۋتونومىيالى رايوندىق ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى ورنىن ۴دال تاۋىپ، سىزىقتان اسىپ كەتپەي، جەنەكشىلىك ەتىپ، بارلىغىن ۇس- تىنە السىپ الپاي، جەنەكشىلىك ەتۋ قىزمەتىن كو- مەكتەسۈگە، قىزمەت ونەۋگە قامىتىپ، قىسىمدى دا جەتكىزدى، ۴بىزىدىڭ نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبەنى جاقسى ورسىتتەۋدەگى قوزعاۋشى كۇش- مىزدى دە قاۋلانتى“، - دەدى اۋتونومىيالى رايون- دىق دەنساۋلىق ساقتاۋ سالاماتتىق كۈمبەتتىنىڭ شارلاۋشىسى جاڭ گاڭچىياڭ.

■ **جوعارى ساپامەن، جوعارى ونىمدىلىكپەن ىلگەرلەتتى**

ۇيرەنۋ - تارىبەسى سىندى وسى ۴تۇپىردى ويداعىداي يگەرىپ، تەكسەرۋ - زەرتتەۋ سىندى وسى جولدى ويداعىداي قۇزاپ، ماسەلەنى قاداعا- لاۋ سىندى وسى شەشۋشى ۴ئۇيىندى جاقسى تەك-

سىرەپ، رەتتەۋ - تۇزەتۋدى تىپاقتاندىرۋ سىندى وسى نىسانادان كوز جازىدادى. ۴ارقايسى ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپالارى تاسقىنداعان رۇحاني كۇيىمەن جانە تاماشا قىزمەت سىتىلمەن ورنالتقىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۇلاردىن ويد- داعىداي تىپاقتاندىرىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبەنىڭ ناقتى ونىمدىلىككە قول جەتكىزۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

ۇيرەنۋ - تارىبەنى ناقتى يگەرۋدە ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپالارى ۇيرەنۋ مازمۇنىندا قاعىسى قالعان تۇسى بولعان - بولماعاندىغىن، كو- ڭىلدى ورنىقتىرىپ، جايغاسىپ وتىرىپ ۴ئۇپ نۇس- قانى وقۇدى، اۋەلكى ۴مانىندى ۇيرەنۋدى، قاغىدا- سىن ۴ئۇسۇنۋدى ورنىداي العان - الماعاندىغىن ۴ئۇيىندى تەكسەردى. تەكسەرۋ - زەرتتەۋگە ويد- اعداي قۇزاۋشىلىق ەتۋدە تاراۋلاردىڭ، ورنىدار- دىڭ پارىتيا ورنالق كۈمبەتتىنىڭ پىكىر - تالاپتا- رى، اۋتونومىيالى رايوننىڭ اىتقارۇ پىكىرى ايقىندا- عان تۇيىندەردى توڭىرەكتەي وتىرىپ تەكسەرۋ - زەرتتەۋ قىزمەت جوسپارىن جاساعان - جاساماعان- دىغىنا، تەكسەرۋ - زەرتتەۋ تاسىلىندە ماسەلەنى باعدار ەتۋدى كورنەكتىلەندىرگەن - كورنەكتىلەند- دىرمەگەندىگىنە، تەكسەرۋ - زەرتتەۋ تاقىرىبى ۴سى جۇزىندىكىپىن نىغىز ۇشتاسقان - ۇشتاسپاعان- دىغىنا، تەكسەرۋ - زەرتتەۋ ۴ناسىلىنىڭ فورماشىل- دىقتان قاتاڭ ساقتانعان - ساقتابانغاندىغىنا، ت.ب. ۴ئۇيىندى جەنەكشىلىك ەتتى. ماسەلەنى قاداعالاۋ- دى جاقسى تەكسەرۋدە تاراۋلاردىڭ، ورنىداردىڭ پىشقاننىڭ ۴جۇزىن ىشكە قاراتۇ رۇحىمەن سالسىتت- رىپ ماسەلەلەردى قاراستىرۇدا قاعىسى قالعان تۇسى بولعان - بولماعاندىغىنا، كۈنە ماسەلەلەردىڭ قايتىلاپ تۇلغان - تۇلماعاندىغىنا، كوپ جاقتان ۇسىنسى - پىكىر العان - الماعاندىغىنا، ت.ب.جە- تەكشىلىك ەتتى. رەتتەۋ - تۇزەتۋدى تىپاقتان- دىرۋدان كوز جازباي، ورنىداردىڭ ۇيرەنە ۴جۇ- رىپ تۇزەتۋىن، تەكسەرە ۴جۇرىپ تۇزەتۋىن جە- بەدى، ورنىدار ۴ئۇزىپ شىققان ماسەلەلەردى رەتتەۋ - تۇزەتۋ تىزىمدىگىن سالالاپ، ۴شىنارنا ورنىداردىڭ ورنىنىڭ ىشكى جاعىنداى كۇندەلىك- تى قىزمەتتى شەشتىن ماسەلە كۈلەمىنە كىرگىزۋ جاعىداىنا قاراتا، ورنىداردى رەتتەۋ - تۇزەتۋدى مۇقىيات تىپاقتاندىرۇعا قۇزادى.

5 - ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى قىزمەت ەسكەرتۋ مەحازىمىن ورناتىپ، ۴ار اپىتا- نىڭ 5 - كۇنى بايالىنسى جاسايتىن ورنىغا كەلەسى اپىتاداعى ۴ئۇيىندى قىزمەتتەردى ەسكەرتىپ، ۴بىر تۇناس جوسپارلاپ ورنالاستىرۋدى جاقسى سىستىپ، قىزمەتنىڭ جوسپارلىلىغىن، جەنەكشىلىگىن، قىزمەت ونەۋ سىپاتىن كۇشەيتتى. 6 - ارالاپ جە- تەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى بىرلەسكەن ۴ماجىلىس ۴ئۇزىمىن ورناتىپ، كۇدىككە جاۋاپ بەرىپ، كۇ- ماننان اربىلتتى، بار مەن جوقتى ۴وزارا تولىقتاپ، تاجىرىبەلەردەن بىرگە يىگىلىكتەنۇگە، ماسەلەلەردى بىرگە تۇزەتۋگە ۴مان بەردى.

4 - ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى فور- ماشلىدىقتان قاتاڭ ساقتانۇ تالابىن مۇقىيات تىپاقت-

تاندىرىپ، جەنەكشىلىك ەتۋ بارىسىندا تىڭداۋدى، كورۋدى، سۇراۋدى، جاعىداي ۇعىسۋدى نەگىز ەتىپ، كىتاپ وقۇ ەستەلىگىن، اسەر - تۇسىنىكتى، ۴نۇرلى ارحىوتەردى تەكسەرەي، سىلىدىر سوزىگە سالىنباي، قىزمەت مالىمەتىن تىڭداماي، قىزمەتنى ناقتىلاندىرۋدا جۇكتى اۋىرلاتىپاۋدى جۇزەگە اسە- رىپ، جەنەكشىلىك ەتىلگەن ورنىدارعا تۇتاس با- رىستا كۈمەكتەستى، جەنەكشىلىك ەتتى.

1 - ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى ماسە- لەنى ۇشار باىسانا بايقاۋعا تاباندى بولپ، ياچەيد- كاعا، قاراىپىم پارىتيا مۇشەلەرىنىڭ اراسىنا بارىپ جاعىداي ۇعىسىپ، كەرى باعىستا سارالاپ، ۇشار با- سىنان تەكسەرىپ سىپاتتاپ، ورنىداردىڭ نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبە قىزمەتىن ناقتى يگەرۋىن ىلگەرلەتتى.

اۋتونومىيالى رايوندىق نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبە كەڭسەسى مەرزىمدى ۇاقىتتا ارالاپ جەنەك- شىلىك ەتۋ گرۇپپاسى باىستىقتارىنىڭ كەزەكتى ۴مە- جىلىسىن اشىپ، پارىتيا ورنالق كۈمبەتتىنىڭ شە- شىمدەرىن، ورنالاستىرۇلاردىن، اۋتونومىيالى رايون- دىق پارىتكۈمىنىڭ قىزمەت ورنالاستىرۇلاردىن مۇقىيات جەتكىزىپ، ۇيرەنىپ، پارىقتاردى، جەنەر- سىزدىكتەردى دەر كەزىندە سالالاپ، ۴نۇرلى ۇاقىست مەرزىمىندەگى قۇزاۋ - جەنەكشىلىك ەتۋ ۴ئۇيىنىن ايقىنادى؛ ۇاقىست بەلگىلەمەي قىزمەت شاعىن گرۇپپاسىن جىبەرىپ، كورنەۋ ۴ارى كۈمەس- كى تەكسەرۋ جۇرگىزىپ، ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ جاعىداين ۇعىسىپ، يگەرىپ، دەر كەزىندە قاعىسى قالغاندارىن تەكسەرىپ، كەم قالغاندارىن تولىقتاپ، جوعارى مەن تۈمەن بىرلەسىپ ارەكەتتەنتەتىن، تەگىسى يگەرىپ، بىرگە باىسقارتىن جەنەكشىلىك ەتۋ مەحازىمىن قالىپتاستىردى.

تىلشىلىك بارىسىندا، 1 - توپتا نەگىزگى تاقى- رىپتىق تارىبە قىمىلىىن ورسىتەتكەن ورنىدار جايپاي مىنانى اڭسى ەتتى: اۋتونومىيالى رايوننىڭ ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى فورماشىلدىق، تورەشىلىدىك سىستەمدى، جۇمىسى باىسانا بارىپ كورۋگە، ناقتى ۴ستى كورۋگە، بۇقارانىڭ ايتقانن تىڭداۋعا ايرىقشا نازار اۋداردى، قىزمەتنىڭ ناقتى ونىمدىلىگىنە باىسا ۴مان بەرىپ، ۴جوسىنسى ىرىم- جىرىمعا سالىنبادى، بۇل ۴بىزدىڭ نەگىزگى تاقى- رىپتىق تارىبەنى تاماشا سىتىلمەن ورسىتتەۋىمىزگە ونەگە كورسەتتى.

اۋتونومىيالى رايوننىڭ ۴ارقايسى ارالاپ جە- نەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى وسى رەتكى نەگىزگى تا- قىرىپتىق تارىبەنىڭ تىلڭ تالابىنا، جاڭما ەرەكشەلە- گىنە نىغىز ۇشتاستىرىپ، باىس شۇجى شي جىيىڭنىڭ ”توروتتى تىڭغىلىقتى جۇرگىزۋ“ تالابىن دايەكتىلەند- دىرۋدى، تىپاقتاندىرۋدى مىقتاپ ارقاۋ ەتىپ، ۇز ورنىن تىپاناتاق ەتىپ جەنەكشىلىك ەتۋدى يگەرىپ، قا- تاڭدىقپەن، ناقتىلىقپەن جەنەكشىلىك ەتۋدى يگەرىپ، دالەسە - دالدىكىسەن، ونىمدىلكىپەن جەنەكشىلىك ەتۋدى يگەرىپ، اۋتونومىيالى رايوننىڭ ”اۋەلگى ماقە- ساتتى ۇمىتپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ“ نە- گىزگى تاقىرىپتىق تارىبەسىنىڭ اناعۇرلىم زور ناتىجەگە قول جەتكىزۋىن جەبەدى.

قۇزاۋ - جەنەكشىلىك ەتۋ سىندى وسى پارمەندى تۇتقادان ويداعىداي پايدالانايىق

(باسى 1- بەتتە)

قاتاڭ قۇزاپ، ناقتى جەنەكشىلىك ەتكەندە عانا، ناقتاپ تىپاقتاندىرۇعا كەپىلدىك ەتۋگە بولادى. اۋتونومىيالى رايوننىڭ ۴ارقايسى ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبەنىڭ ۴ئۇيىندى قىزمەتتەرىنە جانە كورنەكتى ماسەلەلەردى شەشۋگە قۇزاۋ - جەنەكشىلىك ەتۋ تەبىنىن ارتىتىرۋ، ۴ئۇيىندى كورنەكتىلەندىرۋدەن بوساڭسىماۋ، تەتىكتى مىقتاپ يگەرۋ، نازاردى ما- سەلەگە شوعرلاندىرۋدان جازباۋ ارقىلى نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبەنىڭ ناقتى ونىمدىلىككە قول جەت- كىزۋىن ۴ونىمدى جەبەۋگە بولادى.

قاتاڭ قۇزاپ، ناقتى جەنەكشىلىك ەتكەندە عانا، اۋىتقۇدان، شاشىراۋدان ساقتاۋعا بولادى. ۴ارقايسى ارالاپ جەنەكشىلىك ەتۋ گرۇپپاسى قۇزاۋ، جەنەكشىلىك ەتۋ بارىسىندا ۇزدىكىسىز ۇل-

چوڭ قۇشتاي: بايرىمى جول بەگىتىش ”تور اغىنىداىى اىگىلى قىستاق“ قا اينالعالغا دەيىن

(باسى 1 - بەتتە)

قازىر قاتىناسى بارعان سايبىن كەمەلدەنگەن شىنجياڭدا ۴يىسىن بايرىمى جولى مەن چوڭ قۇشتاي قىستاعى دا بىرتىندەپ بۇرىنغى رولىنىان ايزىلا باىستادى.

قىستاق تۇرغىنى نۇربول تۇرسىنباي بۇل تۇرالى تەرەڭ اسىرگە يە. 2009 - جىلى كەيىىر ”جاياۋ ساياحاتىشلار“ وسىندا كەلىپ دامىلدايدى ۴ارى جەرگىلىكتى قىستاق تۇرغىندارىن ۴يىسىن بايرى- عى جولىن كەسىپ ۴وتۇ ۴ۇشىن جول باىستاۋشى بولۇعا ۇسىنسى ەتەدى. ورايدى ۇتا بىلگەن ول قىستاقتا ەڭ العاشقى توپتا خالىقتىق تۇسەلحانا اشقان قىستاق تۇرغىنىنا اينلپ، ۴وزنىڭ كۈنە ەكى اۋىز اعاش ۴يىن پايدالانىپ، ناقتاپدان سۇپى سالدى، كەلىشەگى اسە- پازدىق سىستەپ، ساۋدانى باىستاپ كەتەدى.

2010 - جىلى چوڭ قۇشتاي قىستاعى تۇرغىن ۴ۇي جانە قالا، اۋىل قۇرىلىسى مېيىستىرلىگى مەن مەملەكتەنىك مادەنى مۇرا مەكەمەسى جاعىنان ”جۇڭگو تارىخى، مادەنىەت اىگىلى قىستاعى“ بولپ باعالاندى. ۴وتىنىشى ەتۋ قىزمەتىنە قاتىسقان جىن ۇنتاۋدىڭ تانىستىرۇنىشا، چوڭ قۇشتاي قىستا- عىنىڭ تىزىمدىككە كىرگەن سەبەبى، وسى قىستاق قازاق ۇلىنىنىڭ اعاش ۴ۇي سالۇ تىخنىكاسىن تولىق ساقىاپ، ىلە وزەنى اعارىنداعى بىردەن - ۴بىر بۇ- لىنبەي تولىق ساققالعان اعاشتان سالىنعان قۇرىلىسى شوغىرىن قالىپتاستىرىپ، ”اعاش ۇپلەردىڭ قۇرىلمى قازاق ۇلىنىنىڭ اعاشتان ۴ۇي سالۇ ۴اسىلى مەن جىياڭنان اعاش شەبەرلەرىنىڭ ۴ۇي سالۇ ۴اسىلىن ۇشتاستىرعان“ ەكەن.

بۇدان تىسى، قىستاقتا كەمەلدى مالشلىق تۇرمىس، ۴وندىرىس فورماسى تولىق ساققالعان، ايتا- لىق، ات تاعالاۋ، قىز قۇار، كوگىبار قاتارلىلار.

ناعى سول جىلى نۇربول تۇرسىنباي 2 - خالىق- تىق تۇسەلحاناسىن اشتى ۴ارى ارناۋلى اسپاز ۇسىنسى ەتىپ، ۴ىتپى دە كوپ ساياحاتىشنىڭ قاجەتىن قاناعات- تاندىردى. قىستاقتاعى اۋقاتتتاۋ سەرگەسى رەتىندە، ول 200دەن ارتىق قىستاق تۇرغىنپەن بىرلەسىپ سا- ياحات كووپەراتىۋىن قۇرىپ، 150 اتتان قۇرالغان اتىنلار اترەتىن ۇيمىداستىردى ۴ارى قازى، قۇرت سىياقتى قازاقتىڭ ۴داستۇرلى ازىق - تۇلىكتىنەرىن جاساپ ساتتى.

وسى 2 جىلدا سىرت جەردەن كەلگەن تىجارا- تىشلار چوڭ قۇشتاي قىستاعىنىڭ ساياحاتىنا قارجى قوستى. 30عا كەلە قويىماعان ۇاڭ يۇنىگاڭ 2016 - جىلى قىستاققا كەلىپ، توزىعى جەتكەن ەسكى اۋلانى جاڭارتىپ، ەسكى اعاش ۴ۇيدى ”توبەسىندە جۇلدىز سامىسغان ۇي“كە اينالدىردى.

”مەن العاشىندا تىنىش ۴وسىر وتكىزەيىن، قىس- تاقىتا شاعىن ساۋدا - ساتتىق جاساپ، تاڭ ساۋلەسى مەن كۇن باتقانداغى كەشكى شاپاقى تاماشالاسام بولدى دەپ ويلاعان ەدىم، ۴بىراق يىىل قوناق ەرەكشە كوپ بولدى، باىساتىق ويلاعانىمداي بولپاي قالدى“ ۇاڭ يۇنىگاڭ كۇلمىسەرەپ ساياحاتىشلارعا چوڭ قۇشتايدىڭ كەلتە بەينەجازىباىسن تانىستىردى. ەڭ كوپ كورلىگەن بەينەجازىبانىڭ كورلىمى ۴بىر مىلليون رەتكە تايپاتتى.

چوڭ قۇشتاي قىستاعى 2017 - جىلى مەملەكەت- تىك ۇلت سىستەرى كۈمبەتىنى جاعىنان ”جۇڭگو از ۇلتىتار ەرەكشە قورجاسى“ بولپ باعالاندى. وسىعان دەيىن، وسى شاعىن تاۋلى قىستاق شىنجياڭداغى كوپ- تەگەن جەرلەر سەكىلدى ساياحاتىشلار ”قۇدىقتان اتە- قاتقاعان مۇناي“ داي ارتىپ، قىستاقتاعى خالىقتىق تۇ- سەلحانا سانى بىلتىرىعدان ۴بىر ەسەلەندى.

سول جەردەگى قىستاقتا تۇراتىن قىزمەت اترە- تىنىنىڭ مۇشەسى شۇي دىجۇن تانىستىرىپ بىلاي دەدى: قىستاقنىڭ بايرىمى كەلبەتىن ساقتاۋمەن قاتار، ساياحات كاسبىن دە ويداعىداي دامىتىپ، 2017 - جىلى جەرگىلىكتى ورنىن 2 مىلليون 500 مىڭ يۋان قارجى قوسىپ، قىستاقتاعى ەرەكشە ۇپلەردى شىنەن سىرتىنا دەيىن جاڭالادى. سونىمەن ۴بىر ۇاقىستا ”جۇڭگو از ۇلتىتار ەرەكشە قورجاسى“ نىسانىنىڭ يىگىلىگىن كورگەن نۇربول تۇرسىنبايدىڭ سەلبەستىك كووپەراتىۋى جەرگىلىكتى ۇكەمەتنىڭ 300 مىڭ يۋان ارناۋلى قارجىلاي قولداۋىنا يە بولپ، ەرەكشە ازىق - تۇلىك جاساۋ، ساتۇعا پايدالاندى.